

Þingbók í máli um vegalagningargjöld 1904

Aðfnr. 1369

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

SKJALASAFN

REYKJAVÍKURBÆJAR

Þingbók

í máli um vegalagningargj.

1904

.076.7 - .811:625.711.

073.6

Aðfnr. 1369

an við forlaku
vissan og Sig-

1904

A
Eind
og
spett
setu
legi
fin
Jón
og
ja
5
Da
au
skip

Ár 1904 þ. 7. apríl tók Þáll
Einarsson, seplunadur í Gullbringu
og Þjóðarsýslu, sæti í bæjarþings-
rjetti Reykjavíkur sem skipaður
setudómari, eftir að hinn reglu-
legi dómari hóf vilið sæti.
Þingvottar voru þeir: A. Guðlaug
Jónas Jónsson, Sigurður Jónsson
og Sigurður Þjótursson. Var
þá tekið fyrir:

1. málid: Bæjarstjórn Reykjavíkur
gegn
Sigurði Jónssyni.

Dómurinn lagði fram sem N° 1 bryf
antsins dags. 29. febr. þ. á. s. sem er
skipuðarbryf setudómaraús til þess

ad meðhöndla málið og dæma það. —

Fyrir hönd bæjarstjórnar Reykjavíkur er mættur málaflutningsmáttur Einar Benediktsson í Reykjavík og leggur hann fram sem N° 2 stefnu í málium dags. 26. f. au. ## N° 3 sáttakönn með áritun um. ad málið hafi verið tekið fyrir af sáttarnefndinni ## N° 4 útskrift in bæjarstjórnarboðs Reykjavíkur ## N° 5 aðra útskrift in sönnu boðs ## N° 6 útskrift in byggingarnefndarboðs Reykjavíkur-kaupstaðar ## N° 7 söku í málium dags. í dag ##

Leggur hann svo málið í dóm með skírskotum til skjalanna og með fyrirvara. —

Sýnir lönd stefna er mettað
kaupmáttur Guðmundur Hauksson
í Reykjavík, og sýnir hann um-
boð til þess að meta í málinu,
er umboðsmáttur stefnaðá tekur
eitt. Þíður umboðsmáttur stefna
sjá veittan 14 daga frest í málinu
til andsvara og gjó málskjölin.
Var hvorutveggju veitt með
samþykki umboðsmanna stefna-
anda, og voru skjölin N° 1-7 af-
sent umboðsmanni stefna.

Einar Benediktsson
Guðm. Hauksson

2) Málid: Þejartjóru Reykjavíkur
, gegn
Atv. Samundssyni
Dómarinn byggir fram sér
© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

N° 1 skipunarbrjef sitt til þess
að fara með málið og sama
fræð.

Fyrr hönd bejarstjórnar
Reykjavíkur er mettur mála-
ferðingarskráðar Einar Þene-
diktson og leggur hann
frá N° 2 skrifur í málið
dags. 26. mars f. á. # # N° 3
Sattaherw dags. 10. febr. f. á. með
ávitun um, að málið hafi verið
lagt til satta # N° 4 útskrift
in bejarstjórnarboðs Reykjavíkur #
N° 5 ^{á dag} útskrift in sömu boði # #
N° 6 útskrift in byggingar-
upfudarbók Reykjavíkur # #
N° 7 sölu í málið, dags. í
dag # # - 1

Leggur laund sex málið í
dóm með skírskotum til
shjalanna og með fyrirvara.

Fjrir lönd stefnað er
mættur Guðmundur kaupmaður
Hannesson í Reykjavík og sýnir
í rættinum umbod sitt, er mót-
kasturinn tekur gjalt. Þíður
laund um að fá 14 daga frest
til andvara og skjólin gjóð.
Með samfylski mótkasturinn var
lívortveggja veitt og honum
afhent skjólin N° 1-7. —

Þypl. samf.

Eira Bened. Þóms

Guðni Hannesin

N° 3 Málid: Þejarstjóri Reykjavíkur
gegn
Jónlari Halldórssyni

Dómariur leggur fram senn
N° 1 skipunarbréf sitt til þess
að fara með málid og komu
það dags: 29. febr. þ. á. ++

Syni lönd stefnaðar er motta
málefutingsmáður Dómar Benedikt-
son og leggur fram fram:

N° 2, stefnu í málum dags: 26. f. m. ++

N° 3, sattaðarw dags: 16. febr. þ. á. með
áritun um að málid hafi verið
lept til satta ++

N° 4, ~~lept~~ í þejarstjórnaðar Reykjaví-
kur ++

N° 5 aðra útskrift in sömu bál

N° 6, sölu í málum dags: i ges. ++

in dómarsæti.

Þáttar:

Jónur Jónsson
Gjennsen

Sig. Pétursson

Páll Einarsson
Arni Pétursson

Ár 1904 þ. 21. apríl tók Páll
Einarsson sýslunadar í Gullbringu-
og Skjósarsýslu sem skipadar
setudómari sæti í bójarþings-
rætti Reykjavíkur, eftir að linn
reglulegi dómari hafði vilid in
dómarausti. Þjettanottar voru:
S. Jónsson, Jónas Jónsson, Sigurður
Pétursson og Arni Guðlaugsson. Var
þá tekið fyrir

2° Malid:

Þejarstjórn Reykjavíkur
gegn,

Sigurður Jónsson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fyrir hönd stefuda er metta
kaupmáttur Guðmundur Hamsson
í Reykjavík. Skilar hann eftir
skiptum málsins N° 1-7 og leggur
fram senn N° 8, vöru í málinu
dags. í dag. H. - Leggur hann svo
málið í dórn með skírslutum
til varnarinnar og með fyrirvara.

Fyrir hönd stefuanda er
mettur málaflutningsmáttur Einar
Kerrediktsson og var hann með
samfylski umboðsmanns stefuda
veittur þriggja vikna frestur til
andvara og vitnaliðslu, og
lánuð málskjölur N° 1-8.

Einar Kerrediktsson

Guðm. Hamsson

3° málið:

Bejaraskjóru Reykjavíkur
gegn
Arna Magnúsdóttur

Féris hönd stefnda er matlar
Gæðamundar kaupmæðs Kamari-
son í Reykjavík. Skilar leaum
áptur málslyolumur N° 1-7
og leggur fram senn N° 8 ##
vorum í málium dags. í dag. ##
Seggur leaum svo málið í dómi
með skirshötuum til varnar-
innar og með fyrirvara. —

Féris hönd stefnauda er
matlar málaflutningsmæðs Einar
Kreditsson, og var leaum
með samfylski umboðsmanns
stefnda veittur þreggja víbua frestur
í málium til andsvara og vitna-
liðslu og lánuð málslyolin
N° 1-8

Stypl. samf. —

Einar Kreditsson

Gudni. Þorsteinsson

4° Málid: Þegarstjórn Reykjavíkur

gegn
Jónlasi Halldórssyni

Fyrir hönd stefndar er matlar
Guðmundur kaupmaður Hannesson
í Reykjavík. Skilar hann aftur
skjólumum N:1-5 og leggur fram
sér N:7 vörur í málinu dags. í
dag # #. - Leggur hann sér málid
í dóm með skiskráttum til varu
arinnar og með fyrirvara.

Fyrir hönd stefnanda er
matlar málaflutningsmaður Einar
Þenedilstinn og var kominn með
samfylski umbodámanis stefnda
veittu þriggja vikna frestun í
málinu til andvara og vitna
leidslu og lánuð málskjölum N:1-7.
eupl. samf. -

Einar Þenedilstinn

Guðm. Hannesson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Setudómurinn vjék því
næst in dómarsæti. —

Vottar:

Jónur Jónsson.

Sig Petersson ^{Arnefjallveg.} Öfennur

Sáll Einarsson

Ár 1904 þ. 19. maí tók Sáll
Einarsson, sýslumaður í Gullbringu-
og Þjóðarsýslu, sæti í bójarfingst-
vætti Reykjavíkur eftir að hinn
regulegi dómari hafði vilid
seti. Þjettarvottar voru: Sigurður
Jónsson, Jónas Jónsson, Arni
Gíslason og Sigurður Petersson.

Var þá telid fyrir

2- málid 1904: Þejarsþóru Reykjavíkur
gagn

Sigurði Jónssyni

Dómurinn hefur þessu gætt,
að með því að limum áboðna
fyrirtektardag málsins bar upp á
helgidag, var fyrirtekt málsins frestat
til þessa dags og máliþóttar aðvarari-
unn það.-

Sýni leond stefnanda er mettur
aflastuingsmaður Einar Benedikt-
son í Reykjavík. Skilad hann aftur
máliðshjólumum N° 1-8, leggur fram
sér N° 9 vitnastefur dags. 11. febr.
og erfræmst sér N° 10 framhald
soknar í málium dags. 11. gær. ##
Lum leid og hann leggur málið
í dom með skjóskotum til soknar-
skjala sinna ~~bidar~~ og fyrirvarar
bidur hann um að mega leida
tvo vitni, er ljós sjer mettl.

Fyrir lönd stefnda er matla
Cand. jur. Eggert Claessen, og sejar
ambod sitt til þess, er ambodsmata
stefnanda telur gilt. -

Fyrir vottunum er matla sem
vitni Björn kaupmadr Edmunds-
son i Reykjavik, 54 ára að
aldr. Þar hann áminntur um
samseyli.

Ambodsmadr stefnanda birtur
sagt fyrir vitni þessa spurninga:
Vill vitni staðfesta þá skýrsla
bjarfógetans i vottarskjali
N° 3, að stefnda Sigurð þús-
syni hafi verið bjóð við
lödunirnelingur til laus,
N° 56 við Grettisgötu. Það
ákvæði bjarfórnar, að

greiðsla vegalagninga og áldis og
viðt að slíkri fyrir útræf-
ingunni?

Vitnið svarar þessari spurningu
játandi og þannig að Sigurði
Jónssyni hefi sein öllum öðrum,
er lóðir þessir útrældar leja
byggjngarnefnd Reykjavíkur,
veid tillit þegar útrælingur
fó fram, að honum beri að
greiða hálfa kostnaðinn við
gömlagninguna. Vitnið var í
byggjngarnefnd Reykjavíkur þegar
útrælingur á lóðinni til Sigurðar
Jónssonar fó fram. —

Umboðsmáður stefnda oðrar
þessa gagnspurningu laetta fyrir
vitnið: Getur vitnið fullgt undir
eittilboð að stefndi Sigurðar

Jónsson hefi þegar iðulega
fó fram telid eptir því að um
vott skilyrði var gort.

Vitund svarad spurðingum þeim,
að umvott skilyrði hefi verið
gort og tilhynt Sigurð Jónsson
af fornum byggingarfræð-
ingum, og vitund veður því að
álita að Sigurður Jónsson hefi
heft það og telid eptir því, en
vitund man ekki eptir heft Sig-
urður hefi þá látið í ljósi að
hann hefti telid eptir skilyrðum.

Hvorugur aðalparta áhar að leggja
þeirri spurðingum þeirri vitund og
báðir tóku þeir framburð þess
gildan sem eiddfestur vott. —
Vittund vjelt frá vjelti. —

Uætti þvi mest þvris vjællum
sem vitu þejaðfögeti Halldór
Danielsson í Reykjavík 49 ára.

Hann var árinntur um samsoði.

semboðsmáður stefnaða bitu
laqða þvris vituð þessa spurningu.

Vill vituð sem formáður bygg-
ingarnefndarnefnda Reykjavíkur

staðfesta þv skýrslu í vjællar-

shjali N° 3. að stefnaðu Sig-

uði þvssyni lafi verid þvú

við loðarútmalingu til laun

N° 56 við Grettisgötu, það á-

keat þejaðþomasinnas, að greiðla

vegalaqningargjalds vðri gjört

að shilyð þvris útrofning-

unni ?

Vitund svarar spurningunni
með jái og bætir því við að
Sigurður Jónsson hlafi tekið við
vitnalingunni með þessu skil
gödi. -

Hvorugur málsasta óskati að
segja fleiri spurningar fyrir
vitund og báðir tóku þeir fram
bæði þessu gildan sem eitt
festur væri. -

Vitund ljek frá vjetli. -

Steinandi óskati ekki að leita
þeirri vitni. -

Legnbóðsmáður Steinada
bíður um að sjá veit veittur
þjá vikna festur til andvara og
vitnaleiðslu og gjöf málsstjóla. Þar
hvortveggja veitt með samþykki

stefnaða. Umbodunum stefnaða
voru afhengt málskjólinn N° 1-10.
uppl. semþ.

Einar Benediktsson
Rykt. Eversen.

3° Málið 7/1904: Þegar höfuð Reykja-
víkur
gegna
Arna Samundsdóttur.

Dómurinn létur þess getid, að málinu
hefur verið frestað um einn vikur
sönnun þess að hinu ákveðni fyrir-
tektardagur þess bar upp á helgi-
dag, og var málsþóttunum tekið
þess.

Sýnir hönd stefnaða er metlar
Einar Benediktsson, málaflutnings-
maður í Reykjavík. Skilav laun

áptur málskjóllumur N° 1-8
og leggur fram sein N° 9 vitna-
stefnu dags. 11. j. m., N° 10 fram-
hald söknað dags. 17. j. m. lán-
leid og hennu leggur málið í dórn
með skirskotum til söknaðshjá-
anna og með fyrirvara, óskar hann
þess að megi lida tvö vitni,
er þeir sjá nætt ástefnu, þá
bejarfogeta Halldór Danielsson og
Þjórn kaupmanns Guðmundsson.

Fyrir vjellinum mátti þá sein
vitni Þjórn kaupmanns Guðmunds-
son í Reykjavík, 54 ára að aldri
og var hann áminntur um sam-
sögli. -

Umboðsmáður stefnanda bidur
þessa spurningu lagða fyrir
vitnið: Vill vitnið staðfesta

8
þá skýrslu þegarfogetans í stjórnsýslu
N° 3, að Arni Semundsson
sigri leafi verid tjáð við löðareit
mælingu til hans. Hverfisgötu
N° 57, það ákveðit þegarstjórn,
að greiðsla vegalauningargjalds
vori gjört að skilyrði fyrir
útmælingum? -

Vitnið svarar spurningum í und.

Já -

semboðsmáður stefuda hídur þessa
gagnspurningu lagða fyrir vitnið:

Getur vitnið, fullgott undir eids-
tilboð, að Arni Semundsson leafi
þegar útmælingu for fram, telid
eplis því, að umrætt skilyrði
var gjört?

Vitnið svarar spurningum í

þannig, að skilyrðið leafi veðið
tilkynnt Anna Samundsdóttur
af formanni byggingarvefudar-
innar þegar iðnaðslingur fór
fram, og vitnið verður því
að álita, að Arni Samundsson
leafi leyst það og tekið eftir
því, en vitnið man ekki eftir,
hvort Arni leafi það látið í
gjösi, að leaun leafi tekið eftir
skilyrðinu.

Málsþastar óska ekki að leggja
þeiri spurningar fyrir vitnið og
taka báðir framboð þess gildans
sem eiddætur vörð.

Vitnið vjeh frá vjelli.

Matti því mest fyrir vjettinum
sem vitni Halldór Danielson

bojarfogeti í Reykjavík 49a
og var hann áminntur um
samþykki. -

Umboðsmáður stefnanda
bið lagða fyrir hann þessa
spurninger: Hættu vitnuð sem
formáður byggingarnefndar
Reykjavíkur staðfesta frá
skýrslu í vjettarshjali N° 3,
að stefnda Anna Semund-
syrni hafi verið gjald við lög-
anúmalingu til laus, N° 57
við Hærfisgötu Grettisgötu,
það ákveðin bojarstjórnarinnar,
að greiðsla vegalagningarejalds
verri gjört að skilyrði fyrir
útmalungunni?

Vitnuð svarar spurningunni ját-
andi og bætir því við, að stefndur

laði tekið við löðinni með
þessu skilyrði, einn og allir
löðarveitendur, sem það skilyrði
var sett, samþykktu það undan.
Tehningarsamt.

Hvorugur málsparta áskaut
að leggja fleiri spurningar
þess vitund og báðir tóku
þeir fámboð þess gjaldan
sem eiddfestur voru. —

Vitund vjeh frá vjelli.

Umboðsmáður stefnda áskar að
sjá verði veittar þriggja vitna
festur til andsvara og vitna-
leiddu og ljóð málshjólur.
Var hvorutveggja veitt með sam-

þyðli umboðsmanns stefnanda.
Umboðsmanni stefnda voru af-
hent málsljólin N° 1-10.

Uppl. samf.

Einar Benediktsson

Pjyrt Claussen.

4° Málid 8/1004: Þegarstjórn Reykjavíkur
gegn
Jónlasi Halldórssyni

Þeir hönd stefnanda eru mettur
málflutningsmáður Einar Bened-
iktsson í Reykjavík. Skilar
hann aftur málsljólinum
N° 1-7 og leggur fram sem N° 8
fórnald saknar dags. 17. j. m.
Leggur hann svo málid í dórn
með skirskotum til saknar

gagna sinna og með fyrir-
vara.

Fyrir hönd stefnda ev mettur
Cand. jur. Eggert Claessen og bitur
leam sju ljóð málshjólur og
veittan þjá vikna föst til
andvara og vitralslelu. Nav
leorum veitt hvorutveggja með
samþykki móðjartans og afhent
sljóðis N° 1-8.

Lepp. samþykkt.

Emil Mundsson
Eggert Claessen.

Stendominum vjok seti.

Notar:

Eggerson Jónas Jónsson.

Arnþórsson, Sig Jónsson

Þau Jónsson

Ári 1804 þ. 9. júní tók Hall
Einarsson, sýslumaður Gullbringu
og Skjósarsýslu, sem skipaður
setudómari seti í bæjarþing-
vjetti Reykjavíkur, eftir að
leim reglulegi dómari lafði
vilið. Var þá: Sigurður Jónsson,
Jonas Jónsson, Ávri Gestason
og Sigurður Þjetursson vjetta-
vottar. Var þá tekið fyrir

2° málið 1804 Bæjarþing Reykjavíkur
gegn
Sigurði Jónssyni.

Fyrir lönd stefnda er mottus
caud. þur. Eggert Claessen. Skilar
leim aptur málskjólinum N° 1-10

og leggur fram sein N° 11.
fráskild varnar dags. í gól^{HH}.
Leggur hann svo málið í dórn
með fyrimara. -

Seyri leind stefnauda er
mettur málaflutningsmádu. Einn
þenedikt~~ss~~son og bidur hann
bókad: það sein verjandi tekur
fram ein vortun leinildar
fyris bójarstjórn til að selja
lötur seyri árið 1903 er fyris
það fyrsta elski rjett. þó þau
töy eru gefin út ex ~~hætu~~
einungis. Í öðru lagi kemur
það árið elski málinn við
líjer, þú líjer nar að ræta

mei stilyrði þyrir afhendingu
löganna er ekkí sölu,
Og lesta er það ekkí lögin,
sem á þessum látt engdinn
af stefnda beinlínis veje óbær-
línis, heldur er það gatun, sem
þann er latinn taka þátt í
að borga. Þessandi hefur veitt
þessum það sem fram kom í
síðasta stjórnhaldi, kafi bein-
línis gengid um á, að taka
þátt í vegarlagningu og gjöldum.
Þar er fram kominn breiður
samningur milli borgarstjórnar-
innar og privatarinnar og
spurningin um leyf og sam-
þykktis það þvi ekkí að

Takast til gæina í þessu máli:
Jeg miðunni síðustu vörn
miðpartisins orð fyrir orð, vísá
til þess, sem áður er fram komið
í af líalfu sakjanda, held
fast fyrir gjettarbröfum og
legg málið í deins með
fyrvara. —

leppl. samþykkt. —

umboðsmáður stefnda óskar
bálsad: Jeg veita því að lögin frá
3. okt. 1904 um löðarsölu í Reykja-
vík eru gefin út ex tunc, enda
sína fíngtúndin að svo er
ekki. Jeg held því fast fram
að líer sje um nokkurs
konar sölu að söðu. Stefndi
lílt þessu fram í fyrva

varnarskjali sínu og verður
frambald söbna Stefnaða
vatla skilið ódúvísí, en þannig
að hann viddurkenni að fella
sji svo, þy þuð eigi viddurkenni
að stefni hafi gengið inn á
^{vidintýkinguna} að boga lóðavgjaldid, en þy
þuð sagt að þuð hann þuð
viddurkenni það, þuð yðri gjaldid
samt elski löglega af honum
heimtad. -

Með þessum orðum leggur
hann málið í dóu með þessu
vara. -

Myplisid, samþykkt. -

Þurboðsmáður Stefnaða oðhar
bohad: Vidvindhjandi vóðend Stefnaða
nuð karakter gjaldsins, en hann

telur vera kaupverð fyrir lög-
ina vil þig sjóráðgjafi nevt-
mala að þig hafi sagt nokkuð
annað um hana í þessa sömu-
stýli heldur en það, að hún
sammati ekkert frá hærri eigi-
sjónarmiði. Lögfræði stéttar-
gegn framboði hajar þóttu
seu hærri, fides publica í
þessu máli gæti ekki gitt
neitt fjótt þann hvern ekki
af seint þann, seu þann
gjör. Leggja hann svo
málið í dóms með fyrir-
vara. —

lyfj. samþykkt. —

Umboðsmanns stéttar áskas-
töð: Þeg held þvi einn

fast fram, sem þú áttu lef
sagt, að stefandi lefi í fram-
haldi sökuar sinnar vidur-
kennt að ljúvöndu min
vokkurhonað löðausölu að
væða, og þú skal einu leidda
því fram, ^{þú lefi eini vidurkennt} að stefndi lefi
eigi við útræðinguna gengid
inn á unvott þilygd.

Þann vísar soot þú þess, sem
áttu er fram honum í malin
af hendi stefnda, mótunni
sólu stefnda og þess og,
veldu fast við áttu gjörta-
væða brofu og leygumálið
í dom.

þessid. þessid. -
unvottunni stefnda

motmalis og legges málid
í dóms. —

Málid tekið undir dóms. —

3° Málid: 7/1904 Þejaströgn Reykjavíkur
gegn
Arna Semendótturi

Fyrir hönd stefnda er mottur
caud. jur. Eggert Claessen. Skilar
hann aptur málshjólumun
N° 1-10, legges fram sem N° 11
fankald varnar dags. í 90° H
og legges hann svo málid
í dóms með fyrirvara. —

Fyrir hönd stefnanda er
mottur málflutningi mottur
Einar Benediktsson. —

Þaðir linnir mottu umbods-

menn óska þess framhald
sóknar og varnar bókað orð-
vitt aftur það, er þeir ^(í dag) lafset
fengið bókað í málinu: Þeja-
stjórn Reykjavíkur gegn ~~Árni~~
Siguði Jónssyni. H.H.

Leggja þoo báðir málsparta
málið í dóm.

Málið tekið undir dóm.

4° Málið: Stjórn Þeja-
stjórn Reykjavíkur
gegn
Þorlaki Halldorssyni.

Þvíri hönd stefuda er metta
caud. þur. Eggert Clæsson. Þulav
hann aftur málspjolum N° 8
og byggur fram, N° 9, fram-
hald varnar dags: í ger
og N° 10 útskrift ús gjörda.

boð byggisgarnefudarinnar í
Reykjavík. ^H _U Leggur hann 100
málid í dæm með fyrirvara.

Fyrir lönd stefnanda er
mættur málaflutningsmáttur
Einar Benediktsson og bidur
sjer veittan fæst til and-
scara og vitnaleiddu ef með
þarf. Með samþykki mót-
partis var hann veittan
fæstur til 30. j. a. v. og
gjó málshjolin N° 1-10.

Upplesid, samþykkt.

Setudómurinn vjék soti.

Hal Einarson

Jónas Jónsson. Einninn

Ljón Petrusson & Arnfríðsson

Einar Benediktsson

Ryszert Claessen.

Ár 1904 þ. 30. júní tók
Páll Einarsson, sýslumaður í Gull-
bringu- og Skjóarsýslu, seti í bæjar-
júngsjótti Reykjavíkur sem setu-
dómari, eftir að hinu reglu-
legi dómari hafði víkið. Nýttar
vottar voru þeir: S. Jónsson,
Jónas Jónsson, Arni Gíslason og
Sigurður Pjetursson. Var þá
tekið fyrir

1° Málid: Bæjarstjórn Reykjavíkur
gegn
Þorláki Halldórssyni

Fyrir hönd skjanda er mottar
málaflutningsmaður Einar Benediktsson

i Reykjavík. Skilar laum aftur
málskjölumur N° 1-10 og leggur
fram senn N° 11 framhald sökuar
dags. í gæv. Leggur laum svo
málið í dóm, ^{með} fyrirvara. —

Fyrir liand stefnda er mettur
Cand. jur. Eggert Claessen í Reykja-
vík. Mötunelis laum himni
síðustu framhaldsáku mótgjafstíms
og leggur málið í dóm. —

Málið tekið undir dóm. —

Setudómariur sjek að þei beinn úr
dómarsæti. —

Þallinnastu

Vottar.

Ólafur Guðmundsson.

Ólafur
Ólafsson.

Sig. Petursson.

Ólafur Guðmundsson
Eggert Claessen.

Ár 1904 fimmtudaginn þ.
28. júlí tók Páll Einarsson, systu-
maður í Gullbringu- og Hjósarsýsla,
sem setudómari sat í bæjarfingri-
sjelli Reykjavíkur, eftir að liðu
reglulegri dómari laftri vikudómi.
Þjettarvottar voru: S. Jónsson, Jónas
Jónsson, Sigurður Pétursson og Sveinn Gudnason.

Var þá tekið fyrir

málid: 1904 Bæjarstjórn Reykjavíkur
gegn
Anna Semundsdóttur

og í því kvæðinu upp sothljóðandi

Dómur:

Í endurskoðaðri samþykkt um störu
bæjarmálefna í Reykjavík 4. des. 1888

20. gr. er svo áskvæðid: "Ef leggja
skal götur eða vegi frá upphafi,
þar sem eigi hefur áður verið,
veður bejarstjörnir þvi, hvort og
að hve miklu leyti þeir skuli
taka þétt í hástráðinum, sem
löd eiga þar að og hverrig þeir
skuli greiða hástráð þann, sem
á þá leggst, hvort heldur með
þenninum eða vinnu", og er
áskvæði þetta óbreytt talið upp í
lína réttgildandi samþykkt um
stjörn bejarvalfrá kaupstáðar-
inn frá 1. ágúst 1902. - Á fundi
20. febr. 1902 áskvæð bejarstjörn
Reykjavíkur, að þessu samþykktu.

áhræð: skyldi beitt eptirleiddis
þannig, að ev nýjar götur væru
gjörðar, þá skyldi jafna lítilu-
legum hluta af kostnaðinum
viður á þá, ev löðin ætlu með
fram götum eptir fyrirsam
gjörðri ætlu eptir allar
vegagjörðarkostnaðinum. Í fönu-
valdi af þessari ályktun var
emfærur á bejarstjórnarfund
16. okt. 1902 áhræð, að af kostnaðinum við lagningu Grettis
götu skyldu löðarigendur
greiða 75 aurar fyrir hverja alin
í veginum með fram löð
sinni.

Þann 11. júní 1902 fíkk
stefudí; Ári Semundsson í Reykja-
vík, sjer lóð útmalda við Grettis-
eytu, 25 álinir á lengd með fram-
eytum. Semboent frannaugreind-
um fundarályktunum þarft.
Bjartstjórnin kann sem lóðareig-
anda um gjald til lagningar
eytum. 75 anna fyrir hverja álin
lóðarinnar, eða alls um 18 kr.
75 a., en kann kufur meitað að
borga. Er máli þetta vísid út af
því og kufur bjartstjórnin þarft
þess, að kann verði með lömu
skyldadur til og greita upphæð
þessa og máli kostnað eftir mati
rjttarins. -

Þessi stefni hefur áttur á
móti þessum að verða sýknaður
og að sjá verði tildeindur máts-
hóstráður. —

Uppsunnarbröfu sína byggir stefni
áðallega á því, að bæjarsjórn Reykja-
víkur láfi ekki samkvæmt 31. gr.
í tilskilum 20. apríl 1872 um
bæjarsjórn í Reykjavík, verið leim-
ilt að setja framán tilfært ákvæði
í bæjarsamþykktina og geti það því
ekki lást neitt gildi. En rýtturinn
getur ekki fallist á þetta. Í 31. gr.
í tilsk. 20. apríl 1872 er ákveðið,
að í bæjarsamþykktina megi setja
nákvæmari reglur um sjálfvort
atvöld í bæjarsjórninni, sem þessir

esthileyt að tilhægu nákvæmar,
samkvæmt grundvallarsýslum þeim,
sem tilskipunin hefur einni að
halda. En það verður ekki sjóð
að greint samþykktarákvæð. Við
að neinu lýti í bága við grund-
vallarsýslu tilskipunarinnar. Þótt
á mæti er það ein af grundvallar-
sýslum þessum, að Stjórnbejarinn
ræð fyrir um afbendingu á eigin
bejarfélagsins og þar til lýtur að
þessi sýsla hefur að binda afbent-
ingunni þeirra skilyrðum. En ákvæði
í 20. gr. samþykktarinnar 4. des.
1888 ber að sljúga á þá líid, að
með því sýsla lýtur síu þóð á lóðir
Reykjavíkurbajar eða afbending

þeirna sje bendir þvi skilyrti,
að eigendum þeirna sju skyldir
til að taka þetta tillitulegan i
hóstrad. við launingu vjðra vega
með þann þeim. Og þau senu ákost.
þetta lesur ^{lesur} verid telid upp i sam-
þykkt lejarinu, senu birt lesur verid
i stjórnuáttindinum, þá hlýtur
það að lafa gjldi gagnvart
öllum ~~sennig~~ þeim, et eignast
lafa lödir eptis að samþykktin
öðladist gjldi, nema þeim einum,
er með sjestökum samningi lafa
þengid sig undanfegna þvöðinni. -

Nú lesur stjódi þengid útvis-
ada löðina við Goettisgötu eptis
að samþykktin öðladist gjldi og

það er svo langt frá því, að hann
hafi þengid sig undan þeim vegar-
gjaldskvæðinu, að það er þvert á
móti með fremlögðu eptiriti.
Ír gjörðabók byggingarúfridar-
innar og vitnisburðum þveggja
ír úfridinu meginlega sennad,
að löðin var afhent hannum
með því skilyrði, að hann teki
fíltólulegan þátt í hofstráðinum
við lagningu Grettisgötis. (Eg.) Með
því að taka við löðinni lesur hann
skuldbundid sig til að taka þátt í
hofstráðinum við lagningu götlunnar,
og síu skuldbinding lesur áu alls
efa fullt samningsgjöldi þessid frá
ákvæðinu í 20. gr. þe jarðsamþykktar-
innar. -

Stefudí lefur reyndar breytt
því, að byggingarnefudina hafi
brotið leiðsild til að binda aflund-
ingur lóðarinnar því stilyrt.
að hann borgarí. Tiltölslagan hluta
af hoftráðinum við lagningu
Grettisgötu, þar sem slíkt heft verid
sala, en samkv. 5. gr. í tilsk. 17. nov.
1786 heft verid óheimilt að selja
lóðir í Reykjavík áður en lög 3.
okt. 1903 öðludust gildi. En það
er hvorutvegeja, að lijer var ekhi
nur minna lóðarsölu að reða, og
svo verður dómurinn einnig að á-
lita - þrátt fyrir tilvitnumina í
opnu bóji 29. maí 1839, 2. gr. - að
5. gr. í tilskipun 17. nov. 1786 hafi verid

er gjaldi nummin með tilsk. 28.
des. 1836, og þá verður einnig að
álitu, að stjórn Reykjavíkurbúðjar
hafi (einnig) áður en lög 3. okt.
1803 gengu í gjaldi haft heimild
til að áskilja bænum endurojask
þris byggingarlöðir, (einnig á
línum gömlu byggingarlöð varst-
marlöð kaupstáðarinnar). —

Slíðum stífríði lufur ekki fundit
að því að líd umstífríða gjald sja
í sjálfu sja of líatt sett, og sem-
kvant framansögðu þer þá að dæm
þann til að greiða þegarstjórn
Reykjavíkur 18 br. 75 a., og máts-
brotuad, er þykir þessilega áhövdu
25 þrouur með tilliti til þess að

28.
ad
as
akt.
innild
eyjall
i
at-
lunnit
l sj
m-
dorm
n
als-
tinn
ad

Stefnaenda ber að greiða setu-
dómurannum dagpeninga og ferða-
kostnað fyrir allar ferdir hans í
málium. —

því dómist rjett vera:

Stefndi Ásni Semundsson í Reykja-
vík greiði bejarstjórn Reykjavíkur
18 kr. 75 a. og eurfremur máls-
kostnað með 25 krónum. —

Dórninnur að fullnægja
innan 14 daga frá löglegri birt-
ingu hans, að viðlagtri lagaáfr.

Málid: 9/10/04 Bejarstjórn Reykjavíkur
gegn

Sigurði Jónssyni

og ver i málium Sveðinnur

upp svahljóðandi

Dómur:

Í endurskoðaðri samþykkt um
stjórn bæjarmálefna í Reykjavík
4. des. 1888. 20. gr. er svahljóðandi
ákvæði: "Ef leggja skal götur eta
veggi frá uppþasi, þar sem eigi
dúfur áður verið, ræður bæjar-
stjórnin því, hvort og að hve
miklu leyti þeir skuli taka
þátt í kostnaðinum, sem lóð
eiga þar á, og er ákvæði þetta
tekið óbreytt upp í liða ni-
gildandi samþykkt um stjórn
málefna haupstáðarinnar frá 1. ág.
1902. -- Á fundi 20. febr. 1902 á-
kváð bæjarstjórn Reykjavíkur, að

2
Þessu samfylktarabroti skyldi
beitt eptirleidis, þannig að er
nijas gótur ætti að gjöra, þá
skyldi gefna tiltölulegum hluta
af vegalagningarkostnaðinum
niður á þá, er lóðin ætlu með-
fram góðunni, eptir fyrirfram
gjörðar áætlun yfir allan veg-
gjörðarkostnaðinum. Í fram-
haldi af þessari ályktun var
ennfremur á hejarstjórnarsfundi
16. okt. 1902 ákveðið, að af
kostnaðinum við lagningu Grottis
götu skyldu lóðarígjendur greiða
75 auna fyrir hverja alin í veg-
inum með fram lóð sinni.

Þann 1. mars 1902 fjelst

stefndi, Sigurður Jónsson lúts-
maður í Reykjavík ^{sin íkmalda lóð} norðanvert
við fjörulungu Grettisgötu, 25
álinn á lengd meðfram götu-
stæðinu. Samkvæmt frumau-
gveindum fundarákvörðunum
brátt bæjastjórnin kann um
gjald til lagningar götunnar,
75 aera fyrir alin löðvarinnar
eða alls um 18 kr. 75 a., en
kann lufur veitað að borga.
Er miál þetta rísið út af því
og lufur stefnandi, bæjastjórn
Reykjavíkur, brátt þess,
að kann verði með lútsi skyld-
aður til að greiða upptak þess
og málskostnað eptir mati rítt-
arinn. —

Hið stéfnid lifur aptur í
móti þess að verda siglunum
og að því verði tildeindur máti-
kostnaður. -

Sjúkunnarboðu sína bygging
stefndi aðallega á því, að sam-
kvæmt 3i. gr. í tilskipum 20. apríl
1872, um bejarstjórn í Reykjavík,
hafi bejarstjórnina bestid vald
til þess að setja framangreint á-
kvæði í samþykkt um stjórn má-
efna kaupstadarinn og geti því
ákvæðið ekki haft lagaþildi. En
rjetturinn getur ekki fallist á
þetta. Í 3i. gr. nefndar tilskipana
er svo ákvæðið, að í bejarstjórn-
ina megi setja nákvæmari reglar

"um sjálfvert atkvæði í bæjarstjórn-
inni, sem þykir aðskilyggt að til-
daga nákvæmar, samkvæmt
grundvallarreglum þeirri, sem til-
skipunin hefur inni að halda.
En það verður ekki sjóð að greint
sem þykir ákvæði ríkt að neinn
leysti í bága við grundvallarreglur
tilskipunarinnar. Þvert á móti
er það ein af grundvallarreglum
leunnar að stjórn bæjarinnar sje
ber að ráða um afhendingu á
eigunum bæjarfélags^{ins} einnig bygg-
ingarlöðum og leidir af því, að
neinn einnig er heimilt að binda
afhendingu þeirra skilyðum. En
framangreint ákvæði í 20. gr. sam-
þyktarinnar 4. des. 1888 ber að

Skilja á þá leið, að með því sje
lögð sú þvöð á löðin Reykja-
víkurbejar eða aflendingjeina
bændis því skilyrði, að eigendur
jeirra sjeu skyldir að taka þátt
í kostnaði úytra veða með
fremur jeim. Og þar sem ákæðt.
Þetta lufur verid löglaga tekið
upp í samþykkt bejainu og
líum lufur verid birt í stjórnar-
indunum, þá hlýtur það að lafa
fullt lagaöldi gæmvarð allum
jeim, er sig fengid lafa sje
byggingarlöðir útvældar eptir
að samþykktin óháðist gildi, nema
þá að löðarsigandi lafi með sje
stökum samningi fengid sig undan-
feginu þvöðinni. —

Nú hefur stefudi fengið út-
vísanda löðina við Grettisgötu eptir
að samþykktin öðladist gildi og
það er svo langt frá því, að hann
hafi fengið sig undanfugium vegar-
gjalds-kvöðinni, að það er þvert á
móti með förnlogðu eptirriti úr
sjóðabók byggisgarnefuda Reykjavíkur
og vitnisbeidum tveggja úr nefndinni
löglega samad, að löðin hafi verið
aflent honum beinlínis með því
skilyrði, að hann taki þátt í hofu-
adunum við lagningu götumar.
Og með því að taka þannig við
löðinni hefur stefudi skuldbundið sig
til að greiða tillöðulaga hluta af
hoftráðunum við göturlagninguna,
og síu skuldbinding hefur ávallt

efa fullt samningsgildi burt-
sjóð frá ákvæðinu í 20. gr. bejar-
samfyllingarinnar frá 4. des. 1888.

Stefndi leður reyndar breyft
því, að byggingarvefudina lafi
bróstið heimild til að gjöra það
að skilyrði fyrir afhending löð-
arinnar, að laum Teeki þátt í vega-
lagningarkostnaðinum, þar sem
slíkt skilyrði lefði verid sala, en
seunkvæmt 5. gr. í tilskipun 17. nóv.
1786 lefði verid óheimilt að selja
löðir í Reykjavík áður en lög
2. okt. 1903 þar um ótvedust gildi.
En það er hvortveggja, að ljú er
ekhi um neina löðarsölu að ræða,
og svo verður dómariinn að álita-
-þrátt fyrir tilvísunina í opnu bréfi
29. maí 1839, 2. gr. — að 5. gr. í til

skipum 17. nóv. 1786 lafi fegar
verid in gildi nummiv með tilsk.
28. des. 1836 og þá veidur einnig
að álita, að bæjarstjórn Reykjavíkur
lafi (einnig) aður en lög 3. okt.
1803 gengu i gildi, laft heimild
til að áskilja bænum endursgjald
fyrir byggingarlóðis. —

Slum stefndi hefur ekki fundid
að því að lið umstefnda gjald
sj of látt sett og semhvæmt
framansögn þer þá að loma
laum til að greiða bæjarstjórn
Reykjavíkur 18 kr. 75 a. og einnig
málkostnað, er gefur hefilega
ákvæðum 25 kr. með tilliti til
þess, að stefnanda þer að greiða

setudómaramunum dögþessinga
 og ferðakostnað fyrir allar ferð-
 issar hans í málum. —

Því dæmist rjett vera:

Stefndi Sigurður Jónsson í Reykja-
 vík greiddi bæjartjóru Reykjavíkur
 18 kr. 75 a. og ennfremur máls-
 kostnað með 25 kr. —

Dómnum að fullnægja
 innan 14 daga frá lögleysi birt-
 ingu hans, að vidlagtri lagaáðfri.

Málid: 8/1204

Bæjartjóru Reykjavíkur
 gegn
 forlári Halldórssyni

og var í því kvæðinu uppi

svofeldur

Dáinn:

Í endurskoðaðri samfylskot um
stjórn bejarmálefna í Reykjavík
H. des. 1888, 20. gr. er svaðljóðandi
ákvæði: "Ef leggja skal eyður
eða vegi frá rýphafi, þar sem
eigi hefur áður verið, ræður
bejarstjórnin því, hvort og að
hve miklu leyti þeir skuli
teka þátt í hoftráðinum, sem
löd eiga þar^{ad}." Er ákvæði þetta tekið
öbreytt upp í liða miðgildandi
samfylskot um bejarmálefni í
Reykjavík frá 1. ágúst 1902. - Í
fund 20. febr. 1902 ákvæð bejar-
stjórn Reykjavíkur, að þessu sam-

þykktaráhvaði skyldi beitt
eðtisleiddis þannig, að ev neyjar
götur skyldi gjöra, þá skyldi
gefna tiltölulegu hluta af
vegalaupingarkostnaðinum eður
á þá, ev löðir öllu meðfram
götunni eptis fyrirfram gjörði
á öllum yfir allan veg eð jörð-
kostnaðinum og skyldi þessja
þá um gjaldid, ev fengið bestu
löðir rituðar eður ev fundar-
ályktun þessi var eð jörð. - Í
frumhaldi af þessari ályktun
sem þykkti þegarstjórnin á fundi
16. okt. 1902, að af kostnaðinum
við lagningu Hverfisgötu skyldu
löðareigendur greiða 75 auru

fyrir hverja alin í veginum
með fram lóð sínu. -

Spann 9. febr. 1909 krafti stépn.
í máli þessu, forlatur Halldórsson,
lúðmáður í Reykjavík, fengid
sjer útmalda lóð við Hverfisgötu,
25 alur á lengd meðfram göt-
unni. Semkvæmt förungrind-
un fundarákvörðunum krafti
bæjarsjórnin hann um gjald
til lagningar götunnar, 75 auru
^{íðalssum, 18^{1/2} 75 a}
fyrir hverja alin lóðarinnar,
er hann veitast að borga. Er
mál þetta vísid út af því og
lufur bæjarsjórnin hafist þess.
að hann verði með dæmi skyld-

áður til að greiða upptæðna
og málskostnað eftir mati rýtt-
arinn. -

Slíur stefndi lúfu áftur á
móti krafist þess að veita
sejnuáður og að sjú verki til-
dendur málskostnaður. -

Stjórnunarskráðu sína byggeir
stefndi aðallega á því, að sam-
kvant 31. gr. í tilskipun 20. apríl
1872, um bæjarsjórn í Reykjavík,
hefi bæjarsjórnina eða samþykktá-
valdið boastið leiðmild til að setja
framangreint ákvæði í samþykkt
um sjórn málefna kaupstadarinn,
og geti því ákvæðið ekki haft
lagagildi eða verið skuldbindandi. -

En vjetturinn getur ekki fallirt
á þetta. Í 3i. gr. nefndrar tilskipunar
er svo ákveðið, að í bejarsemu-
þykktina megi setja nákvæmari
reglur um sferlæst atviki í
bejarstjórninni, sem þykur aðhilegt
að tillaga nákvæmar, samkvæmt
grundvallarreglum þeim, sem
tilskipunin lefur inni að halda.
En það verður ekki sjóð, að greint
ákvæði samþykktarinnar ríði að
neinu leyti í bága við grundvallar-
reglur tilskipunarinnar. Þvert
á móti er það ein af grundvallar-
reglum hennar, sbr. T. d. 19. gr.,
að stjórn bejarinnar - stundum ásamt
línum aðstu landstjórn - sje be

ad ræða aflendingum á eigu-
um bæjarfélagsins, einnig bygg-
ingarevðum, og þá líka þar að
binda aflendingu þeirra skil-
yrtum eða legeja kvæði á þær,
og það einu þátt slíkar kvæði
geti haft í för með sér útgjöld
þeir (einstaka borgara bæjarins).
Hlúð líer um redda á kvæði í
20. gr. samskyktarinnar 4. des.
1888 þar að skilja á þá hlúð, að
með því þe lögd sí kvæði á
löðir Reykjavíkurbæjar eða af-
lending þeirra bundin því skil-
yrti, að eigendur þeirra sjeu
skyldir að taka þátt í lagningar-
kostnaði nýrra vega meðfram þeim.

og þar sem ákvæði þetta hefur
verið löglega tekið upp í sam-
þykktina um stjórns málefna
kaupstaðarinnar og þinn hefur
verið birt í stjórnsáttvindun-
um, þá hefur það fullt laga-
gildi gagnvart öllum, er fengið
hafa sjú útmældar löðir til
eigna, eptir að samþykktin
öðlast gildi, nema þá að löð-
areigandi hafi með sjerstökum
semmingri fengið sig undanfengin
kvöldum. -

Nú hefur stefndi í máli þessu
fengið sjú útmældar löðina við
Hloerfisgötu eptir að samþykktin
öðlast lagagildi, og hann hefur

elski fæst sámmu á, að hann
hafi fengið sig undan þeim
skyldum að greiða tiltaldu
uluta af kostnaðinum við la-
ingu góðum og veður því
að líta svo á, að hann með því
að taka við löðinni hafi skuld-
bundið sig til að greiða líð
unnredda vegarjald. —

Stefndi hefur einnig lœpt
því, að áheimilt hefti verði að
gjöra greiðslu vegarjaldsins að
skilyrði fyrir afhendingu löðar-
innar, þar sem slíkt hefti verði
löðarsala, en samkvæmt 5. gr.
í tilsk. 17. nóv. 1786 hefti þegar-
stjóra Reykjavíkur verði áheimilt

að selja lóðir áður en lög 3.
abst. 1903 öðlufest gildi. En
stefndi getur heldur ekki vegna
þessa orðid sýsnáður, því þj
var ekki um neina löðarsölu
að ræða og dómurinn álitur
líka - Þrátt fyrir tilvitninguⁱⁿ í
opnu bréfi 29. maí 1839, 2. gr. -
að 5. gr. í tilskipun 17. nóv. 1786
hafi verið úr gildi munur með
tilskipun 28. des. 1836, og að stjórn
Reykjavíkurbojar hafi einnig áður
en lög 3. abst. 1903 gengið í gildi
kraft klímild til þess að áskilja
bænum endurgjald fyrir bygg-
ingarlóðir. -

Stefndi hefur ekki fundið
að því, að líð umstefna vegar.

gjald sje i sjálfu sjer af
lítt sett, og ber því samkvæmt
framansegðu að lamma lamm til
að greiða stefnanda 18 kr. 75 a.

Einnig verður að álita rétt að
lamma stefnda til að greiða
stefnandanum málskostnað,
er þess lífleysa áhöndium
30 krónum, með sjerstáku tillit,
því að stefnanda ber að greiða
setudómaramum feidukostnað og
dagpeninga fyrir allar ferðir
laus i málinu. -

Því lammist rétt vera:

Stefndi forlatur Halldórson greið-
bejarstjórn Reykjavíkur 18 kr. 75 a.
og einfrumur málskostnað með
30 krónum. -

Dómurinn að fullnægja
innan 14 daga frá lögleysi
birtingunna hans að viðlagðri
laggæðfor. -

Dómurinn var lesinn upp í
rjttisrum og (við mál N: 6 og 7) lét dóm-
urinn þess getid, að sökum em-
bællisfuta og anna hefðr. dóms-
uppsöguin dregist lengur en
til var áttast. -

Með því elki voru fleiri mál
þess að taka á þingum var
rjtti slitið

Nottar:

Lj. Petursson

Pál Þursson
Ejinnon. Jinn Jinnon. S. Gudnasson

224 auðar blaðsíður

288.

